

KAROTĀJAM ČETRI GADI CIETUMĀ

RĪGAS pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa piesprieda četru gadu cietumsodu Mārtiņam Grīnbergam par dalību Sīrijas konfliktā. Kā paskaidroja apsūdzētā aizstāvis Raitis Mediņš, M. Grīnbergs tika attaisnots pēc Krimināllikuma 89.1 panta par piedalīšanos noziedzīgas organizācijas noziegumos pret cilvēci vai mieru, vai valsti vai kara noziegumos. Tomēr tiesa piesprieda apsūdzētajam četru gadu cietumsodu par prettiesisku piedalīšanos bruņotā konfliktā.

MĀJPUTNI VARĒS BRĪVI STAIGĀT

NĀKAMNEDĒĻ valdībā lems par grozījumiem biodrošības noteikumos, lai dotu atļauju māļputņus turēt zem klajas debess, žurnālistiem ceturtdien sacīja Pārtikas un veterinārā dienesta (PVD) ģenerāldirektors Māris Balodis. Galvenie putnu gripas pārnēsātāji ir ūdens putni, taču tie jau sākuši ligzdot, līdz ar to putnu gripas draudi ir mazinājušies. 2. maijā jahtājumu par māļputnu turēšanu ārpus kūtim plānots pārrunāt valdībā.

ADMINISTRATORS PRASA KUKULI

KORUPCIJAS novēršanas un apkarošanas birojs (KNAB) sācis kriminālprocesu pret maksātnespējas procesa administratoru par 6000 eiro liela kukuļa pieprasīšanu, informēja KNAB preses pārstāve Laura Dūša. Izmeklēšanas interesēs plašāka informācija netiek sniegta. Kā liecina aģentūras LETA rīcībā esošā informācija, ticis aizturēts maksātnespējas procesa administrators Guntars Birsāns. **LETA**

Baloža ziņojumā jaunas idejas

Darba grupas rosinātās izmaiņas Satversmē tagad vērtēs Juridiskā komisija

Ināra Egle

PIRMS VAIRĀK nekā diviem gadiem Saeimas Juridiskā komisija izveidoja darba grupu Ringolda Baloža (NSL) vadībā, kuras uzdevums bija izvērtēt Valsts prezidenta ievēlēšanas kārtību un pilnvaras. Grupa šonedēļ nāca klajā ar ziņojumu, kurā ierosina vairākas izmaiņas Satversmē. Tā aicina paredzēt, ka Valsts prezidentu vēl tauta tiešās, vispārējās, vienlīdzīgās un aizklātās vēlēšanās. Tā ir jau gadiem apspriesta ideja. Taču negaidīti pēdējā sēdē R. Balodis pieņēma jaunu ierosinājumu kā starpvariantu, ka prezidentu ievēl speciāla kolēģija, kurā ir simts Saeimas deputātu un simts pašvaldību pārstāvju.

Visās darba grupas sēdēs piedalījās arī Valdis Zatlers, kurš bija Valsts prezidents laikā no 2007. līdz 2011. gadam. V. Zatlers *Dienai* sacīja, ka darba grupa ir izdarījusi labu darbu, «izejot cauri visiem Satversmes pantiem». Taču tas, kas noticis pēdējā sēdē, kur pēkšņi parādījies jauna ideja par pašvaldību līdzdalību prezidenta ievēlēšanā, V. Zatleru esot šokējis. Pantu par prezidenta ievēlēšanu darba grupa kopā ar ekspertiem bija skatījusi pirms vairāk nekā gada, un neesot skaidrs, kāpēc pie tā bija jāatgriežas ar pilnīgi nesagatavotu ideju. «Ja tāda norma Satversmē būs, tā noteikti arī tiks izmantota, bet tas ļoti sarežģītu prezidenta ievēlēšanu,» uzskata V. Zatlers.

Bijušais Valsts prezidents, tāpat kā Latvijas Universitātes docents Jānis Pleps, kurš kā eksperts arī piedalījās darba grupas sēdēs, norādīja, ka



▲ RINGOLDA BALOŽA vadītā darba grupa beigusi vairāk nekā divus gadus ilgu darbu. Tās priekšsēdis nācis klajā arī ar neizvērtētām idejām. Citu partiju pārstāvji pieļauj, ka tādā veidā viņš cenšas pievērst uzmanību pirms nākamajām vēlēšanām.

FOTO - LETA

šajā gadījumā ir neskaidra arī virkne procedūras jautājumu. Ja Latvijā ir 119 pašvaldības, tad kā noteiks, kuras 19 nav pārstāvētas šajā kolēģijā? «Detālas ir ļoti svarīgas,» teica J. Pleps. Ir būtiski, ar kādu vairākumu prezidents ir ievēlēts un kas notiek, ja urnā tiek iemesti daudzi tukši biļeteni, kā tas notika Igaunijā, kur pašvaldību pārstāvjus iesaista, ja prezidentu nes pēdējās izvēlēties parlaments. J. Pleps atgādināja, ka Latvijas konstitūcija ir veca un tās lietošanā ir ilgu gadu pieredze. «Katra jauna izšķiršanās ietver riskus,» teica eksperts.

V. Zatlers riskus saredz arī tautas vēlēta prezidenta institūcijā, norādot uz jauno starptautisko situāciju. «Grozot Valsts prezidenta ievēlē-

šanas kārtību, ir jādomā valsts drošības kontekstā,» uzsvēra V. Zatlers. Viņš gan atgādināja, ka šis ir tikai darba grupas ziņojums, kuru vēl vērtēs Juridiskā komisija. Tās priekšsēdētājs Gaidis Bērziņš *Dienai* paskaidroja, ka komisija saņemto dokumentu nosūtīs visām frakcijām. Kad tās būs ar atzinumu iepazīnušās, tas tiks skatīts komisijas sēdē. Savu viedokli par ierosinājumiem G. Bērziņš vēl nevēlējās izteikt. J. Pleps uzskata, ka šie temati tomēr būtu vienreiz jāizrunā līdz galam, «tās tēmas nevar būt mūžīgas».

Darba grupas vadītājs R. Balodis *Dienai* apgalvoja, ka ideju par pašvaldību iesaisti prezidenta ievēlēšanā viņš esot pats ierosinājis. Pēdējā

sēdē tas noticis tāpēc, ka tad ir apkopoti visi iespējamie risinājumi, ar ziņojumu visi darba grupas dalībnieki — pa vienam deputātam no katras frakcijas — esot laikus iepazīstināti un neviens neesot iebildis. Prezidenta ievēlēšanas procedūras detaļas varēšot noteikt likumā. R. Balodis uzsvēra, ka, mainot prezidenta ievēlēšanas kārtību, Latvijā tiks saglabāts parlamentārās republikas modelis. Viņaprāt, Valsts prezidenta institūcija netiek pietiekami izmantota, prezidentam ir reprezentatīva funkcija, bet šo pienākumu loku varētu paplašināt. Ir ierosināts uzturēt prezidentam tiesības izvirzīt apstiprināšanai Saeimā valsts kontrolieri, tiesībsargu, Latvijas Bankas presiden-

tu, par ko jau ir diskutēts agrāk, kā arī Korupcijas novēršanas un apkarošanas biroja priekšnieku, kas ir jauna ideja. Ieteikts arī svītrot normu, kas nosaka, ka prezidents par savu darbību politisko atbildību nenes.

«Ja šo cilvēku izvirza prezidents, viņš visu dzīvi ir pagodināts,» teica R. Balodis. Šajā gadījumā viņa teiktais saskan ar V. Zatlera viedokli — viņš uzskata, ka tādā gadījumā amatpersonu izvēle būs atklātāka, profesionālāka un atbildīgāka. Darba grupa arī rosina paredzēt prezidenta atstādināšanas procedūru (impīčmentu), nosakot iemeslus, kuru dēļ prezidentu var atbrīvot, un iesaistot Satversmes tiesu, kas izvērtētu apsūdzības pamatotību. Tāpat ir aicināts paredzēt garāku prezidenta aizvietošanas ķēdi, dodot tādas tiesības ne tikai Saeimas priekšsēdētājam, bet arī viņa biedriem, vienlaikus veicot izmaiņas Saeimas prezidijā un paredzot, ka tajā ir spīkers un četri viņa biedri. ●